

R **M** Revisjon Midt-Norge

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Lierne kommune

pr 31.12.2019

OPPSUMMERING

Risiko- og vesentlighetsvurderingen skal danne grunnlag for kontrollutvalgets og eventuelt kommunestyrets videre arbeid med valg av forvaltningsrevisjonsprosjekter og herunder plan for forvaltningsrevisjon for en nærmere angitt periode. Revisors helhetlige risiko- og vesentlighetsvurdering identifiserer områder hvor det anbefales å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Med risiko og vesentlighet menes her sannsynligheten for at et forhold kan inntreffe og konsekvensen dersom angjeldende forhold inntreffer. Rød fargekode indikerer at revisors samlede vurdering av risiko og vesentlighet tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer at behovet ligger på et moderat nivå, mens grønn farge indikerer et lavt behov for forvaltningsrevisjon.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen ser på områder innenfor kommuneorganisasjonen, tjenesteområdene og selskaper som kommunen har eierinteresser i. Tabellen nedenfor gir en oppsummering av risikovurderingen som er gjort i Lierne kommune innenfor kommuneorganisasjon og tjenesteområdene. Nærmere beskrivelse av datagrunnlag og vurderinger inngår i de ulike kapitlene for områdene.

Tabell 1. Oppsummering av revisors risikovurdering

Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko
Offentlige anskaffelser	Etikk og varsling	Økonomisk internkontroll
Skolens oppfølging av §9a i opplæringsloven	Beredskap	Budsjettprosessen og budsjettoppfølging
Barnevern	HMS/Sykefravær	Saksbehandlingssystemer
Rus og psykisk helsevern	IKT og GDPR	Voksenopplæring
Miljø og klima	PPT	Økonomisk sosialhjelp
	Lærernes kompetanse	Kultur
	Barnehage	Vann og avløp
	Kommunale boliger	Næringsfeltet
	Kompetanse i helse og omsorg	

	Arbeidsmiljø i helse og omsorg	
	Dekning av helsetjenester	
	Vegvedlikehold	
	Behandling av søknader om motorferdsel	
	Renovasjon	
	Selvkost	

Tabell 2. Oppsummering av risikovurderingene innenfor eierskap

Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko
Indre Namdal IKT IKS	Lierne Nasjonalparksenter IKS	Generell eierskapskontroll
	Brannvesenet Midt IKS	Resterende selskaper
	NTE AS	

OPPSUMMERING	2
1 INNLEDNING	6
2 UTVIKLINGSTREKK I OVERORDNEDE RAMMEBETINGELSER	7
2.1 Demografiske endringer	7
2.2 Klima, energi og beredskap	7
2.3 Kommunestruktur	8
2.4 Regelverksendringer	9
2.5 Økonomi og kontroll.....	9
2.6 Digitalisering.....	10
3 Lierne KOMMUNE	11
3.1 Utviklingstrekk i Lierne.....	11
3.2 Kommuneorganisasjonen	12
3.2.1 Kommunesamarbeid.....	12
3.3 Tidligere revisjoner og tilsyn	12
4 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING	14
4.1 Kommuneorganisasjonen	14
4.1.1 Økonomi	14
4.1.2 Organisasjon.....	18
4.2 Tjenesteområdene.....	20
4.2.1 Oppvekst	20
4.2.2 Velferd	25
4.2.3 Helse- og omsorgstjenester	26
4.2.4 Teknisk drift	29
4.3 SELSKAPER HVOR KOMMUNEN HAR EIERINTERESSER.....	34
4.3.1 Eierskapskontroll.....	35
4.3.2 Forvaltningsrevisjon i selskaper	35

Tabell

Tabell 1. Oppsummering av revisors risikovurdering.....	2
Tabell 2. Oppsummering av risikovurderingene innenfor eierskap	3
Tabell 3. Om kommunen.....	11
Tabell 4. Lierne kommune sine kontroller og tilsyn de siste årene	12
Tabell 5. Økonomisk situasjon	15
Tabell 6. Finansiering av driften	16
Tabell 6. Økonomisk internkontroll.....	16
Tabell 7. Oppvekst.....	21
Tabell 8. Barnevern	23
Tabell 9. Økonomisk sosialhjelp.....	25

Tabell 10. Helse og omsorg	27
Tabell 11. Kompetanse i helse og omsorg	27
Tabell 12. Psykiatri og rusomsorg	28
Tabell 13. Byggesak	30
Tabell 14. Eiendomsforvaltning	31
Tabell 15. Vann og avløp	31
Tabell 16. Renovasjon	32

Figurer

Figur 1. Risikovurdering økonomi	14
Figur 2. Risikovurdering organisasjon	18
Figur 3. Risikovurdering oppvekst	20
Figur 4. Risikovurdering velferd	25
Figur 5. Risikovurdering helse og omsorg	26
Figur 6. Risikovurdering teknisk	30
Figur 7. Risikovurdering eierskap	34

1 INNLEDNING

Formålet med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å gi kontrollutvalget og eventuelt kommunestyret et overordnet verktøy til å velge områder innen kommunens virksomhet som det kan være aktuelt å gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt eller en eierskapskontroll.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen skal danne grunnlag for kontrollutvalgets og eventuelt kommunestyrets videre arbeid med valg av forvaltningsrevisjonsprosjekter og herunder plan for forvaltningsrevisjon for en nærmere angitt periode.

Kommunelovens § 23-3 forklarer at forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak. Andre ledd sier at kontrollutvalget minst en gang i valgperioden skal utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunes eller fylkeskommunens virksomhet eller virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurdering er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Kommunelovens § 23-4 omtaler eierskapskontroll, som innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak eller anerkjente prinsipper for eierstyring. På samme måte som for forvaltningsrevisjoner, skal det utarbeides en plan basert på risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Revisjon Midt-Norge SA utarbeider risiko- og vesentlighetsvurderinger ved starten av ny valgperiode og vurderingen oppdateres årlig med nytt tallmateriale og eventuelt nye vurderinger ved behov.

2 UTVIKLINGSTREKK I OVERORDNEDE RAMMEBETINGELSER

2.1 Demografiske endringer

Utviklingen i størrelsen på og sammensetningen av befolkningen vil ha betydning for dimensjonering av tjenestetilbud og kommunens inntekter og utgifter. Ifølge Statistisk Sentralbyrås (SSB) hovedalternativ for befolkningsframskrivinger vil befolkningsveksten i Norge flate ut de neste ti årene for deretter å synke videre. Forutsatt at de innenlandske flyttemønstrene vi har sett de siste ti årene fortsetter, viser befolkningsframskrivingene frem mot 2040 at sentrale strøk vil oppleve en vekst i folketallet, mens mange distriktskommuner vil få en nedgang i folketallet. Ifølge SSB innebærer framskrivingene en fortsatt sentralisering, særlig blant unge voksne. Et annet utviklingstrekk er at andelen eldre i befolkningen ventes å øke betydelig. I hovedalternativet til SSB øker andelen av befolkningen som er 70 år og eldre fra 12 prosent i 2018 til 21 prosent i 2060. Økningen er spesielt sterk blant de som er 80 år eller eldre. Ifølge SSB vil aldringen bli klart sterkest i distriktene. Aldringen i distriktene vil forsterkes ved at unge mennesker i fruktbar alder flytter mot byen og at barna deres også i større grad vil bli født i sentrale strøk. Når de eldre samtidig blir igjen på bygda, vil mer enn hver tredje innbygger i en del distriktskommuner ha passert 70 år i 2040. Endringer i befolkningens størrelse og sammensetning kan være vanskelig å fange opp i den kommunale planleggingen. Kommuner som forholder seg passivt til framskrivinger av kommunens befolkning løper en risiko for å bli ute av stand til å tilby riktige tjenester, i riktig omfang til riktig tid.

2.2 Klima, energi og beredskap

Både effekter av klimaendringene og omstillingen til lavutslippssamfunnet representerer risikoer for kommunene og lokalt næringsliv. Klimarisiko kan deles inn i fysisk risiko, overgangsrisiko og ansvarsrisiko. Fysisk risiko dreier seg om kostnader forbundet med fysisk skade som følge av klimaendringer (f.eks. mer ekstremvær, flom og ras). Overgangsrisiko dreier seg om samfunnsmessige konsekvenser som følge av endringer i politikk/reguleringer og teknologi når verden skal omstilles til et lavutslippssamfunn. Ansvarsrisiko handler om muligheten for erstatningskrav og søksmål knyttet til beslutninger eller mangel på beslutninger relatert til klimapolitikk eller klimaendringer. Ansvarsrisiko kan f.eks. være relevant i sammenheng med kommunenes ansvar for klimatilpasning, velfungerende avløpsnett og håndtering av overvann. Den samlede klimarisikoen vil på direkte eller indirekte vis kunne påvirke befolkningsutvikling, sysselsetting/næringsutvikling, skatteinntekter, verdi av eiendom/infrastruktur og derigjennom få stor betydning for kommuneøkonomien og kommunens generelle attraktivitet for næringsliv og beboere. Klimarisiko har også betydning

for energiforsyning og beredskap. Det er derfor viktig at klimarisiko tas inn i den kommunale planleggingen på alle tjenesteområder og nivåer. Høsten 2018 kom det nye statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning som skal legges til grunn ved kommunal planlegging og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven.

2.3 Kommunestruktur

I en kommunesammenslåing ligger det et stort potensial for endring og utvikling. Det vil være en utfordring for kommunene å utnytte dette mulighetsrommet fullt ut, samtidig som at de får til en god overgang fra to kommuner til én. Organisasjonsendringen i seg selv kan være en utfordring, og det er viktig å sikre gode løsninger både på systemnivå og individnivå. Den nye kommunen skal gjerne ha nye systemer og verktøy, reglement og retningslinjer, og kommunens forhold til eksterne endrer seg gjerne. Dette gjelder for eksempelvis avtaler og anskaffelser, men også endrede sammensetninger i interkommunale selskaper eller vertskommunesamarbeid. Slike endringer gjelder også for tilgrensende kommuner som ikke er en del av en sammenslåing, men samarbeider med en eller flere sammenslåingskommuner. Det kan være flere grunner til sammenslåing mellom kommuner. I noen tilfeller kan det være slik at en eller flere av kommunene som slås sammen historisk har kjøpt tjenester, og i den nye kommunen må disse tjenestene bygges opp fra grunnen av. For kommuner som slår seg sammen og de som ikke gjør det foreligger det gjerne en endring i størrelsen på statlige midler som tilfaller kommunen.

Kommunereformen fører til at færre bor i kommuner under 10 000 innbyggere fra 2020, og flere vil bo i kommuner med over 50 000 innbyggere.¹ Uavhengig av kommunereformen har det også skjedd en demografisk endring hvor flere flytter til tettbygde strøk og færre bosetter seg i spredtbygde strøk, og utkantkommuner gjerne får en større andel eldre sammen med begrenset vekst eller nedgang i yngre aldersgrupper. Endringene vises spesielt godt i Nordland i 2019, hvor fylket som helhet hadde en befolkningsnedgang på 937 personer i de tre første kvartalene i 2019.²

Mange mindre kommuner har utfordringer med å rekruttere og beholde kompetanse og ressurser for å levere gode tjenester. Kommunene har gjerne for få innbyggere og brukere til å kunne etablere fagmiljø. De mindre kommunene er under et økt press som følge av befolkningsnedgang, færre barn og flere eldre, reduserte overføringer til kommuner som ikke

---

¹ KS, 'Status Kommune 2019', 2019 <<https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/demokrati-og-styring/lokaldemokrati/010419-KS-status-kommune-2019.pdf>>.

² Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/folkemengde/kvartal>, 06.12.2019

sammenslås med andre, nye oppgaver og økte krav gjennom for eksempel bemanningsnormer og lignende.³

Mange mindre kommuner er avhengige av samarbeid med andre kommuner for å kunne yte gode tjenester. Samarbeid kan eksempelvis skje gjennom å etablere interkommunale selskaper eller vertskommunesamarbeid. I vertskommunesamarbeid kan man se at for kommuner som ikke er vertskommuner, forsvinner arbeidsplasser ut av kommunen.

2.4 Regelverksendringer

En lovendring kan innebære en risiko. Ny kommunelov er fullt ut gjeldende fra 2020 samt nye forskrifter eksempelvis internkontrollforskrift. Endringer i forvaltningslov og arkivlov, som er to sentrale lover for norske kommuner, forventes å komme i 2020. I tillegg kan vi også trekke fram lovendringer og endringer i annet regelverk som berører de to store sektorene oppvekst og helse og omsorg.

2.5 Økonomi og kontroll

Kommunenes handlingsrom bestemmes av flere forhold, og endringer i inntektssystemet med blant annet rammeoverføringer, inntekts-, formues- og eiendomsskatt kan få stor betydning for kommunens økonomi og mulighet for å utføre pålagte oppgaver.

Det er risiko knyttet til om kommunen har betryggende internkontroll og om kvalitetssystem er egnet, tatt i bruk og blir brukt. Nye regler innenfor personvern påvirker utøvelsen av noen oppgaver. Det er kontinuerlige endringer innenfor bruken av datasystemer og digital dialog, som kan endre måten oppgaver utføres på og som krever kompetanse både for å ta i bruk nye løsninger og drifte dem.

Offentlige anskaffelse trekkes også fram som et risikoområde blant annet fordi regelverket oppleves som komplisert og vanskelig.

---

³ Brandtzæg, Bent Aslak, et al., Telemarksforskning, TF-Rapport nr. 473, 2019, Hentet fra <https://intra.tmforsk.no/publikasjoner/filer/3455.pdf>

2.6 Digitalisering

Bruken av IKT og digitalisering endrer utførelsen av oppgaver og gir i mange sammenhenger en effektiviseringsgevinst. Mange kommuner jobber med ulike digitaliseringsprosjekter eksempelvis innbyggerdialog og velferdsteknologi. Denne digitalisering fører til utvikling og endring av måten oppgaver utføres på, det gir nye risikoer i forhold til at man forutsetter at teknologien fungerer og et stort flertall av slike systemer berører personvern og behandling av sensitive personopplysninger.

3 LIERNE KOMMUNE

3.1 Utviklingstrekk i Lierne

Tabell 3. Om kommunen

Nøkkeltall	Kommune			Kostra- gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Innbyggere (antall)	1389	1379	1386	52192	4647141
Fødte per 1000 innbyggere (per 1000)	5.0	8.0	7.2	8.3	9.9
Døde per 1000 innbyggere (per 1000)	13.0	14.5	12.3	12.0	8.0
Netto innflytting (antall)	23	-1	14	-230	15891
Andel skilte og separerte 16-66 år (prosent)	7.9	7.9	8.0	9.6	10.7
Andel enslige innbyggere 80 år og over (prosent)	78.5	75.9	79.1	65.1	62.0
Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden (prosent)	..	1.0	..	0.4	0.9
Andel uførepensjonister 16-66 år (prosent)	11.1	10.7	10.8	12.9	10.0
Registrerte arbeidsledige i prosent av befolkningen i alderen 15-74 år (prosent)	1.9	0.7	1.0	0.9	1.5
Andel innvandrerbefolkning (prosent)	9.3	9.8	9.8	..	..
Forventet levealder ved fødsel, kvinner (år)	84.0	84.0	..	67.0	74.4
Forventet levealder ved fødsel, menn (år)	79.8	79.8	..	63.6	70.7
Innbyggere som bor i tettsteder per 1.1. (antall)	212	246	239	14193	3659199

Kilde:SSB

Tabell 3 viser nøkkeltall i Lierne kommune. Tallene viser at det i Lierne dør flere mennesker pr år enn det fødes nye barn. Dette betyr i praksis at man er avhengig av tilflytning for å opprettholde befolkningstallet. Tilflytningen ser ut til å ligge relativt jevnt. Av befolkningen er det jevnt over år 10% uføretrygdede. Dette er et høyt tall, men kommunen har også svært lav arbeidsledighet blant arbeidsføre voksne (1 % i 2018). At kommunen har en såpass liten andel arbeidsledige kan imidlertid også gjøre det vanskelig å få tak i folk til ledige stillinger, vikariater osv.

Tabell 3 viser at Lierne kommune har en høy andel enslige innbyggere på 80år og oppover. Folkehelsebarometeret for 2019 i Lierne viser at andel innbyggere over 80 år (også ikke-enslige) er signifikant forskjellig fra landet som helhet. I Norge er 4,9 % av landets befolkning over 80 år mens 8,3 % av innbyggerne i Lierne er over 80 år. Folkehelsebarometeret viser også at Lierne kommune ligger signifikant dårligere an enn landet som helet når det kommer til hjerte- og karsykdommer (22.2 per 1000 innbyggere). Å ha en høy andel eldre og syke i

befolkningen kan gi kommunen en del utfordringer i drift og i tilpasninger av kommunal infrastruktur.

I kommuneplanens samfunnsdel 2019-2030 er følgende områder pekt på som satsningsområder i kommunen: Sysselsetting, oppvekst og levekår, infrastruktur, samarbeid; regionalt og over grensa, samfunnssikkerhet og beredskap og demokratiutvikling.

3.2 Kommuneorganisasjonen

Rådmann Karl Audun Fagerli. Revisor har ikke mottatt organisasjonskart fra kommunen, og kan heller ikke finne dette på kommunens hjemmeside. Revisor opplever likevel at kommunen er liten og oversiktlig.

3.2.1 Kommunesamarbeid

Kommunen deltar i kommunesamarbeid om flere tjenester. Eksempler er brann og redning, barnevern, legevakt og PPT. I all hovedsak samarbeider kommunen med sine nabokommuner i Indre Namdal. For oversikt over selskaper kommunen er medeier i se kap. 4.3.

3.3 Tidligere revisjoner og tilsyn

Forrige risiko og vesentlighetsvurdering av Lierne kommune fra 2016 vurderte følgende områder som risikofylte og vesentlige:

- Organisasjonsutvikling
- Internkontroll
- Helse og omsorg
- Vedlikehold av kommunal eiendom
- Næringsarbeid
- Felles lønnskantor Indre Namdal

Tabell 4. Lierne kommune sine kontroller og tilsyn de siste årene

Område	Type kontroll/ tilsyn	År
«Kvalitet i eldreomsorgen»	Forvaltningsrevisjon	2017
Generell eierstyring	Selskapskontroll	2016
Lierne utvikling	Selskapskontroll m/ forvaltningsrevisjon	2018

I tabell tre finnes en oversikt over forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroller gjennomført forrige periode. I tillegg til prosjektene i tabellen er Revisjon Midt-Norge SA i gang med en forvaltningsrevisjon om Flyktningetjenesten i kommunen. Denne rapporten forventes levert til kontrollutvalget juni 2020. Revisor har ikke funnet tilsynsrapporter fra Fylkesmannen for de siste 3 år.

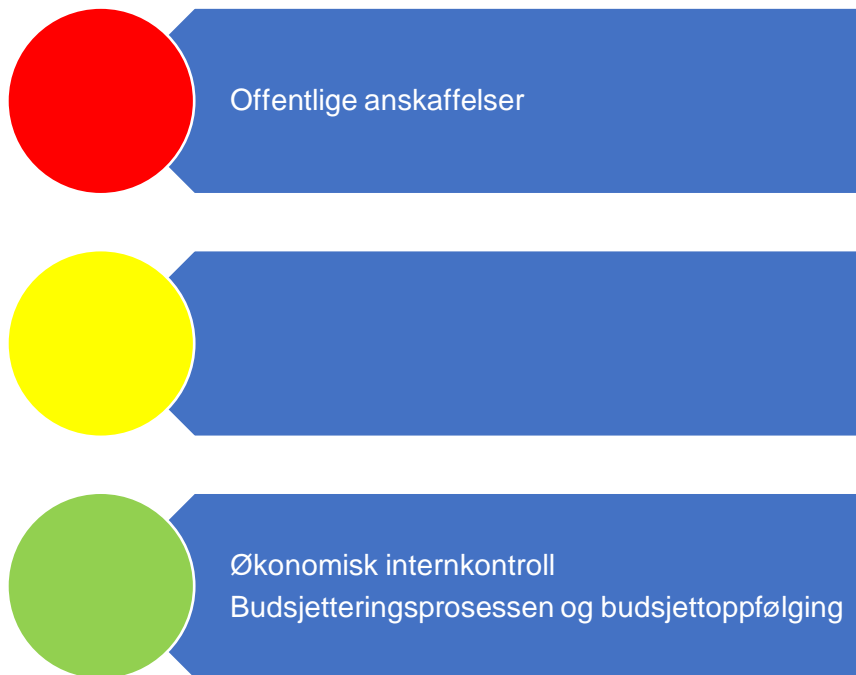
4 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Revisors helhetlige risiko- og vesentlighetsvurdering identifisere områder hvor det anbefales å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Med risiko og vesentlighet menes her sannsynligheten for at et forhold kan inntreffe og konsekvensen dersom gjeldende forhold inntreffer. Rød fargekode indikerer at revisors samlede vurdering av risiko og vesentlighet tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer at behovet ligger på et moderat nivå, mens grønn farge indikerer et lavt behov for forvaltningsrevisjon.

4.1 Kommuneorganisasjonen

4.1.1 Økonomi

Figur 1 er en oppsummering av risikovurderingene som er gjort relatert til økonomi og i fortsettelsene presenteres bakgrunnen for vurderingene.

Figur 1. Risikovurdering økonomi

Offentlige anskaffelser vurderes til å ha høy risiko fordi regelverket er komplisert og nytt, og revisor ikke har fått noen tilbakemelding per dato på hvordan kommunen håndterer dette. For øvrig oppfatter revisor kommunen som en liten og oversiktlig kommune hvor den økonomiske internkontrollen (inkl. budsjetteringsprosess) innebærer lav risiko.

Økonomi i kommunen

Tabell 5. Økonomisk situasjon

Nøkkeltall	Kommune			Kostra- gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	2.9	-1.9	2.0	5.6	2.2
Årets mindre/merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	0.6	0.9	0.8	2.0	1.2
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	25.3	21.6	23.0	25.1	21.8
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	44.1	35.1	33.4	33.0	42.3
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	74.5	77.6	82.8	87.1	105.6
Frie inntekter per innbygger (kr)	80670	83040	83325	76503	55124
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	4.9	7.0	8.4	11.5	11.2
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	19.9	16.5	10.6	16.4	15.2
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer (prosent)	44.6	19.1	21.5	25.6	25.8

Teknisk beregningsutvalg (TBU) betrakter netto driftsresultat som hovedindikator for økonomisk balanse i kommunesektoren. Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. TBU anbefaler at netto driftsresultat for kommunesektoren som helhet over tid bør utgjøre om lag to prosent av driftsinntektene. For Lierne kommune viser denne 2 prosent i 2018, noe som er helt på linje med det anbefalte nivået. Marginen har variert de siste årene, men har holdt seg rundt anbefalt nivå.

Endringene i inntektssystemet (se kap. 2.5) kan øke risikoen for feil, men netto driftsresultat på nivå med anbefalingene senker risikoen betraktelig.

Finans

Kommunens hovedbank i forbindelse med innskudd er Grong Sparebank. Ved behov lånes penger av Husbanken, KLP og Innovasjon Norge. Kommunens netto lånegjeld i prosent av inntektene var i 2018 følge revisors nøkkeltallsberegninger 75,8% og i 2017 på 71,1 %.

Tabell 6. Finansiering av driften

Nøkkeltall finansiering av driften	Kommune			Kostra-gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andre driftsinntekter, ekskl. mva-kompensasjon	18,2	19,7	17,8	12,4	11,7
Andre statlige tilskudd til driftsformål	3,4	3,9	4,9	10,2	4,8
Brutto inntekt fra konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg, ekskl. mva-kompensasjon	1,4	1,9	1,8	1,0	0,4
Eiendomsskatt totalt	4,0	3,9	3,7	3,2	3,2
- herav Eiendomsskatt annen eiendom	2,5	2,1	1,7	1,4	1,4
- herav Eiendomsskatt boliger og fritidseiendommer	1,5	1,8	2,1	2,4	1,7
Kompensasjon for merverdiavgift i driftsregnskapet	4,0	3,8	3,2	2,4	2,1
Rammetilskudd	42,1	40,3	40,9	39,5	30,3
Salgs- og leieinntekter i driftsregnskapet	12,8	13,7	14,4	13,2	14,4
Skatt på inntekt og formue inkludert naturressursskatt	15,5	14,7	15,0	19,0	33,5
- herav Naturressursskatt	0,9	0,9	0,9	0,4	0,3

Kilde: SSB

Tabell 5 viser finansieringen av driften av Lierne kommune. Det er verdt å merke seg at kommunen har finansiert rett under 4 prosent av driften på eiendomsskatt. Satsene på eiendomsskatt endrer seg, og fra 2021 er satsen for eiendomsskatt maks fire promille. Dette kan endre inntektgrunnlaget for kommunen. For øvrig ligger både skatt på inntekt og rammetilskudd jevnt over år.

Økonomisk internkontroll

Rådmannen legger frem regnskapsrapporter for kommunestyret to ganger pr år. Det er ifølge årsrapport 2018 klare definisjoner i kommunens økonomireglement om hva som skal gjøres av de som hhv. attesterer og anviser i det kommunale regnskapet. Det er ifølge regnskapsrevisor gode rutiner for økonomisk internkontroll i kommunen.

Tabell 6. Økonomisk internkontroll

Nøkkeltall	Kommune			Kostra-gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andel av totale utgifter for politisk styring	0,9	0,2	1,4	1,5	0,7
Andel av totale utgifter for kontroll og revisjon	0,8	0,7	0,3	0,4	0,2

Tabell 5 viser andelen av totale utgifter som er brukt på henholdsvis politisk styring og kontroll og revisjon. Lierne kommune bruker litt over landsgjennomsnittet, men under kostragruppens gjennomsnittsbruk i 2018. Det er risiko knyttet til både over- og underforbruk, men Lierne kommune ligger så nære gjennomsnittet for kostragruppen at det ikke er vesentlige forskjeller.

Revisor vurderer risikoen knyttet til økonomisk internkontroll til å være lav.

Budsjetteringsprosessen og budsjettoppfølging

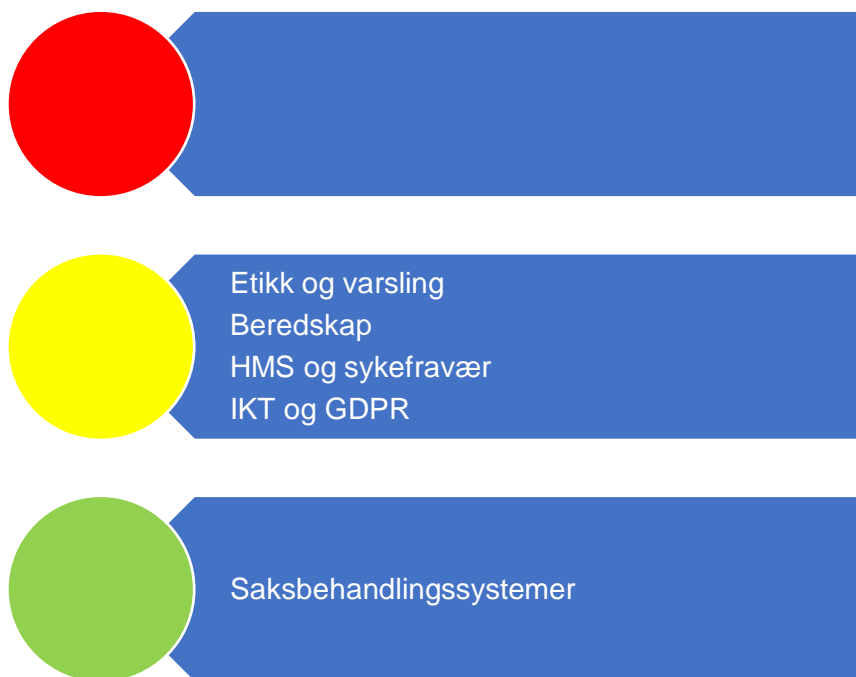
I forbindelse med fremleggelsen av regnskapsrapportene som gjennomføres t ganger i året kan det vedtas budsjettreguleringer. I tillegg reguleres budsjettet løpende gjennom enkeltsaker når det er behov for det. Risikoen her er knyttet til evnen til å holde oversikt. Revisors oppfatning er at rådmannen har kontroll i Lierne kommune, og at risikoen er lav.

Offentlige anskaffelser

Regelverket for offentlige anskaffelser er relativt nytt og komplisert. Det er derfor knyttet høy generell risiko til feltet. Lierne var tidligere en del av innkjøpssamarbeidet til Nord-Trøndelag Fylkeskommune. Dette opphørte når fylkeskommunen ble Trøndelag fylkeskommune. Per dato (28.02.2020) har det ikke lyktes revisor å få tilbakemelding på om anskaffelsesreglementet er blitt oppdatert de siste årene. Om kommunen håndterer alle innkjøp alene er det høy risiko for feil. Anskaffelser under terskelverdiene blir en del av forenklet etterlevelseskontroll i 2020, og dette er risikoreduserende. Dette gjelder imidlertid ikke over terskelverdiene. Revisor vurderer derfor behovet for forvaltningsrevisjon på feltet for høy.

4.1.2 Organisasjon

I figur to er risikovurderingen innenfor området organisasjon oppsummert og under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 2. Risikovurdering organisasjon

Revisors samlede vurdering av risiko og vesentlighet knyttet til organisasjon tilsier at organisasjonen i hovedsak er stabil. Om kommunen svikter innenfor kategoriene etikk og varsling og beredskap kan det imidlertid få alvorlige konsekvenser. Disse er derfor vurdert til å ha moderat risiko, selv om det i utgangspunktet ser ut til at rutinene er på plass. HMS og sykefravær er vurdert til moderat risiko fordi revisor ikke kan finne sykefraværstall hverken hos KS eller kommunens nettside, og det indikerer risiko for manglende system rundt sykefraværarbeidet. Det er revisors oppfatning at kommunens ikt-system er sårbart, og risikoen er derfor vurdert til moderat. Selve saksbehandlingssystemene virker å fungere etter hensikten, og risikoen er vurdert til lav.

Organisering

Rådmannens ledergruppe var ifølge årsberetning 2018 på seks personer. Revisor kan ikke finne noe organisasjonskart for kommunen, men opplever likevel kommunen som oversiktlig.

Kommunedirektørens internkontroll og kvalitetssikring

Kommunen bruker internkontrollsystemet Compilo. Her ligger alt av rutiner, samt at man kan melde avvik i systemet.

Helse miljø og sikkerhet (HMS)

Det er ikke rapportert sykefraværstall til KS de siste årene. Dette er en svakhet i kommunens rapporteringsrutiner. Det har heller ikke lyktes revisor å finne referat fra kommunens arbeidsmiljøutvalg, hvor disse tallene sannsynligvis finnes. Om det er slik at man ikke rapporterer sykefraværstallene til hverken KS eller kommunens arbeidsmiljøutvalg (AMU) medfører dette høy risiko. Det vil føre til manglende kontroll av sykefraværet i kommunen, og dermed også muligheten til å gjøre noe med et eventuelt problem. Revisor vurderer risikoen til å være moderat.

Etikk og varsling

Kommunen har varslingsrutiner, disse ligger tilgjengelig i internkontrollsystemet Compilo. Kommunen har en avtale med en advokat man kan gå til om man ikke når gjennom tjenestevei. Revisor har ikke gjennomgått rutinene. Når det kommer til habilitet har kommunedirektøren gitt uttrykk for at både politikere og administrasjon er flinke til å melde seg inhabile når det er aktuelt. Revisor vurderer risikoen til moderat.

Saksbehandlingen i kommunen

Kommunen har et arkivsystem hvor alle kan gå inn og søke. Dette oppleves som svært tilgjengelig. Innkallinger og protokoller fra politiske møter ligger i egen innsynsløsning på kommunens nettside. Revisor merket seg at det var lagt inn sak for sak – ikke i et samlet dokument. Dette øker tilgjengeligheten for innbyggerne.

Postlistene er tilgjengelig på kommunens nettsider. Postlistene er oppdaterte, søkbare, samt at man kan klikke seg bakover i en kalender for å finne det man leter etter. Revisor opplever postlisten som godt oppdatert.

Den tekniske delen av saksbehandlingen vurderes derfor til å innebære liten risiko. Det er imidlertid avhengig av at systemene brukes og at man stadig oppdaterer og vedlikeholder dem. Når det gjelder den faglige delen av saksbehandlingen vurderes dette innunder de enkelte fagkapitlene.

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi, GDPR

Kommunen benytter seg av en IT-konsulent som beskrives som dyktig og en som ordner opp. Det er en viss risiko knyttet til at man lener seg på en persons kompetanse, man kan risikere å stå på bar bakke om denne blir syk eller slutter. Samtidig er det urealistisk at Lierne kommune skal ha et stort IKT-fagmiljø innad i kommunen. Kommunen har personvernombud og assisterende personvernombud som et ledd i håndteringen av ny personvernlovgivning (GDPR). Personvern har også vært tema på flere ledermøter. Dette oppfattes av revisor som

om kommunen har vært oppmerksom på hvordan de håndterer GDPR's krav, oppmerksomheten i seg selv er risikoreduserende – spesielt når vesentligheten i eventuelle feil er stor. Revisor vurderer risikoen til å være moderat. For vurdering av Indre Namdal IKT IKS se kap. 4.3.

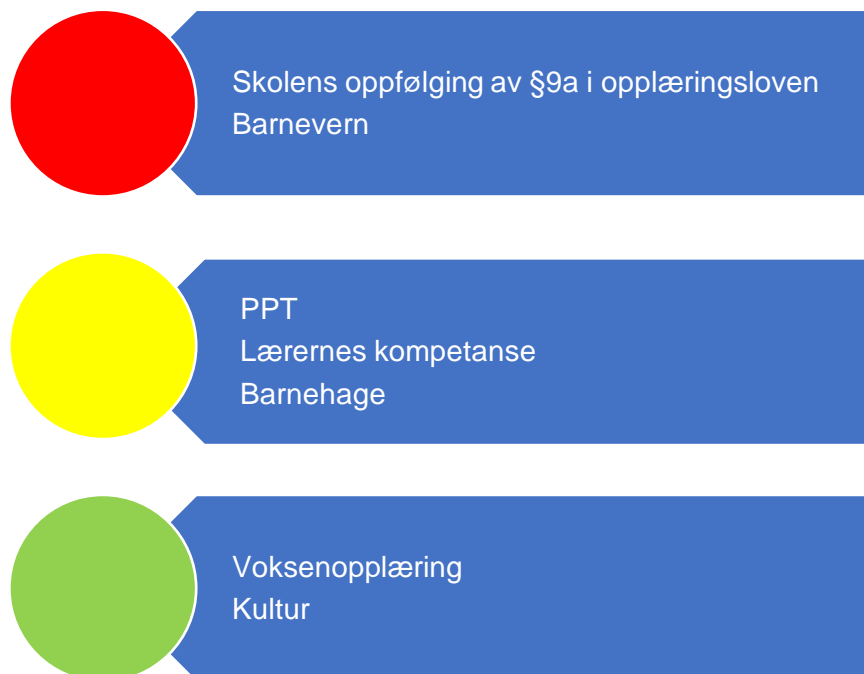
Beredskap

Kommunen har beredskapsråd, kriseledelse og gruppe for psykisk og sosial omsorg ved ulykker. På kommunens nettside finnes også en informasjonsfolder for hva kommunen vil gjøre ved eventuelle krisesituasjoner, særlig er det skrevet utfyllende om hvordan kommunen vil løse langvarige strøbrudd. Det er klart risikosenkende at kommunen har tenkt gjennom løsninger (og i noen tilfeller også både plan B og C). Hvordan man håndterer krisesituasjoner i praksis vet man imidlertid aldri før det inntreffer, og revisor vurderer risikoen til moderat på grunn av de alvorlige konsekvensene svikt på dette området kan få. Les om revisors vurdering av brannvesenet i kap. 4.3.

4.2 Tjenesteområdene

4.2.1 Oppvekst

I figur tre er risikovurderingen innenfor oppvekst oppsummert og i fortsettelsen følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 3. Risikovurdering oppvekst

Revisors samlede vurdering av risiko på oppvekstområdet er at voksenopplæringen gjelder svært få personer, og virker å være under god kontroll. Risikoen er derfor vurdert til å være lav. Når det gjelder Psykologisk pedagogisk tjeneste kjøpes denne av Indre Namdal PPT IKS. Antallet elever med spesialundervisning har sunket betraktelig de siste årene, ifølge rådmannen er dette en politisk ønsket utvikling. Samlet vurderes risikoen til å være moderat. Lærernes kompetanse er ifølge kostra-tallene på vei ned. Samtidig har kommunen kompetanseplan for lærerne og flere øker kompetansen sin. Revisor vurderer derfor risikoen for å være moderat. §9a i opplæringsloven omhandler skolens arbeid mot krenkende atferd mellom elevene. Denne har nylig blitt endret, og stiller strengere krav til skolens handlinger og system for oppfølging. Konsekvensene om kommunen svikter her kan være svært alvorlige for både gjeldende elever og kommuneøkonomien i form av erstatningskrav og risikoen vurderes derfor til å være høy. Dette gjelder også barnevern, som kommunen kjøper av Indre Namdal Barnevern IKS.

Opplæring

Tabell 7. Oppvekst

Nøkkeltall	Kommuner			Kostra- gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andel elever med spesialundervisning	7,5	6,7	3,1	9,2	7,9
Gruppestørrelser	10	9,7	9,9	10,8	16,8
Mestringsnivå 3-5 NP: regning 8.trinn	87,5	83,3	-	66,1	69,6
Mestringsnivå 3-5 NP: lesing 8.trinn	81,3	83,3	-	67,2	73,5
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	43,2	42,4	44,7	42,1	41,7
Andel lærere med universitets- /høgskoleutdanning, med pedagogisk utdanning	81,4	85,7	78,4	74,3	77,6

Kilde: SSB;

Det er to skoler i kommunen. I kommuneplanens samfunnsdel kommer det frem at tidlig innsats og «Lierneskolene» er noen av fokuspunktene for perioden 2019-2030. Her kommer det frem at det å utvikle et kvalitetssystem for «Lierne-skolene» er blant tiltakene det er tenkt gjennomført. Revisor tolker dette til å bety at man ønsker tilnærmet lik undervisning på skolene. Dette senker risikoen for feil og at elevene får ulik opplæring.

Tabellen 6 viser at andelen elever som får spesialundervisning har sunket de siste årene. Dette kan være en ønsket dreining over i tilpasset opplæring i klasserommet, men det kan også øke risikoen for at noen elever ikke får den spesialundervisningen de har rett på. Kommunedirektøren har uttrykt at dette er en politisk ønsket utvikling.

I 2017 trådte opplæringslovens nye §9A i verk. Denne satte høyere krav til aktivitetsplikt når elever opplever en krenkende handling i skolen. Den nye loven stiller krav til hvordan man skal varsle og håndtere mobbing og krenkende hendelser i skolen. Om kommunen svikter i å ta tak i krekende adferd i skolen kan man risikere elevens ve og vel. Kommunen bør også ha arbeidet de riktig dokumentert for å unngå eventuelle søksmål i fremtiden. En forvaltningsrevisjon omkring skolens arbeid med elevenes psykososiale miljø og §9a er derfor aktuell. Her er risikoen høy.

Vi ser av tabell 6 at andelen lærere med universitets-/høyskoleutdanning med pedagogisk utdanning går ned. Men av årsberetning 2018 kommer det frem at det har vært mye kompetanseheving blant skolens ansatte, blant annet gjennom et regionalt kompetansenettverk, dette er risikoreduserende. Barnehagefaglig og skolefaglig kompetanse er også nevnt som satsningsområde i kommuneplanens samfunnsdel. Revisor vurderer risikoen til moderat.

Av utdanningsdirektoratets skoleportal skoleporten.no⁴ finner vi at driftsutgiftene per elev er høyere enn gjennomsnittet i både Trøndelag fylke og nasjonalt. Det er lønnsutgiftene som er høyere i Lierne enn ellers i fylket og landet. Driftsutgifter til inventar/utstyr og undervisningsmateriell er under gjennomsnittet. Dette kan ses i sammenheng med kompetanseløftet kommunen er i gang med.

Elevundersøkelse viser at elevene i 7.klasse jevnt over scorer rett under gjennomsnittet. Det er generelt høy score. Elevene i 10. klasse gir også generelt høy score (mellom 3,7 og 4,2 av maks 5). Vurdering for læring er den faktoren som får lavest score av tiendeklassingene (3,6), men dette er over både fylkesgjennomsnittet (3,2) og landsgjennomsnitt (3,3)

Det er SFO på begge skolene, men det er få som benytter seg av tilbudet (til sammen 10 i 2018). Kommunedirektøren kommenterer til revisor at man mener det er et kvalitativt godt tilbud.

Barnehage

Kommunen har to kommunale barnehager: Sandvika barnehage og Sørli barnehage. De har plass til henholdsvis 30 og 34 barn. Barnehagene oppfyller pedagognormen med dispensasjon. Kommunens årsmelding for 2018 beskriver at man har flere ansatte på kompehevende kurs. Dette er positivt. Antall barn pr ansatt er 4,9 (nasjonalt gjennomsnitt 5,8). I 2018 utvidet barnehagene antall plasser ut ifra søknader. Man oppjusterte også

---

⁴ <https://skoleporten.udir.no/oversikt/oversikt/grunnskole/lierne-kommune>

bemanningen etter behov. Begge barnehagene har turdager og benytter hall og basseng aktivt. Sandvika barnehage skal få nye lokaler, det er satt ned en arbeidsgruppe for planleggingen av denne og kommunestyret har bevilget penger til byggingen. Revisor vurderer risikoen til moderat.

PPT

Kommunen kjøper PPT av Indre Namdal PPT. Kontoret er lokalisert i Grong. Dette interkommunale samarbeidet dekker flere kommuner, noe som på den ene siden gir større faglig miljø mens det også gir mindre mulighet for direkte styring fra kommunens side. Kostratallene vitner om nedgang i spesialundervisning. Ifølge kommunedirektøren er det politisk ønsket å dreie undervisningen mot tilpasset opplæring. Om elever ikke får den spesialundervisningen de har rett på kan dette få vesentlige følger for enkeltelevne, det er imidlertid en dreining i skoleverket mot at flest mulig deltar med tilpasset undervisning. I en såpass liten kommune som Lierne kan det også komme av naturlige variasjoner i elevgruppa. Revisor vurderer risikoen til å være moderat.

Barnevern

Kommunen kjøper barneverntjeneste fra Indre Namdal barneverntjeneste. Dette interkommunale samarbeidet dekker flere kommuner, noe som gir et styrket fagmiljø. Det er generelt høy risiko for vesentlige feil med store konsekvenser i barneverntjenesten.

Tabell 8. Barnevern

Nøkkeltall	Kommuner			Kostra- gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Netto driftsutgifter til barneverntjeneste per innbygger 0-22 år (kr)	4175	3831	6008	6926	8319
Barn med melding ift. innbyggere 0-17 år (prosent)	1.7	3.2	5.5	4.5	4.5
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år (prosent)	2.4	2.5	3.5	4.5	3.9
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk (funksjon 244) (antall)	13.3	16.4	16.7	16.6	18.9
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	3.5	3.9	4.7	5.9	5.0
Andel meldinger i alt som behandles innen 7 dager (prosent)	100	100	93,3	99,4	98,8
Andel meldinger som går til undersøkelse innen 7 dager (prosent)	100	100	86,7	84,5	81,5

Kilde: SSB

Av Kostra-statistikken ser vi at prosenten av meldinger som behandles eller går til undersøkelse har gått ned i 2018. Tallet er fremdeles høyere enn Kostragruppen og landet uten Oslo, men det er likevel verdt å merke seg at prosenten går ned. Samlet vurderer derfor revisor risikoen for barnevern til høy.

Voksenopplæring

Lierne kommune tilbyr norskopplæring for innvandrere som voksenopplæring. I 2018 ble de første voksne elevene ferdige med voksenopplæringen. Tallet på flyktninger går ned, og Lierne kommune ble ikke bedt om å bosette flyktninger i 2019. Selv om det er viktig å inkludere flyktninger i kommunen, og gi god opplæring i norsk og samfunnskunnskap er det svært få innbyggere dette gjelder i 2020. Revisor vurderer risikoen til lav.

Kultur/ barne- og ungdomstiltak

Ny kulturleder ble ansatt i 2018. Kommunen har folkebibliotek som har åpningstid mandag-fredag.

Ungdata-undersøkelsen⁵ viser at 73% av ungdomsskoleelever i Lierne er med i en fritidsorganisasjon, og 77% av ungdommene er aktive i et idrettslag. Prosentandelen av ungdomsskoleelever som opplever at tilbudet av lokaler å treffe andre unge på fritida er bra er imidlertid bare 30 %. Det er bare 19% av ungdommene som synes kulturtilbudet i Lierne er bra. I kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2019-2030 beskriver kommunen at deres fokusområde innen kultur er Tradisjoner, ivareta frivilligheten og dugnadsånden, kulturminner, levende kulturlandskap og sørsamisk kultur. For å oppnå dette er tiltak f.eks. å ha publikumsrettede museumsaktiviteter, prioritere tiltak i kulturminneplanen og ha årlig vedlikehold av bygninger i museumsområdene, samt kirke og kirkegårder. Samlet vurderer revisor risikoen til å være lav.

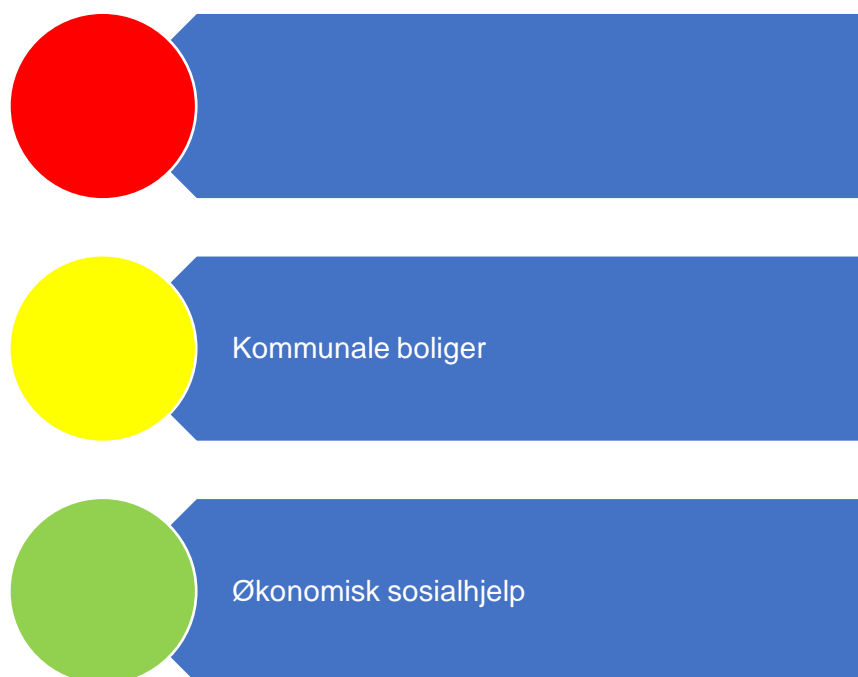
---

⁵ <http://www.ungdata.no/Organiserte-fritidsaktiviteter/Organisert-fritid?kommune=Lierne>

4.2.2 Velferd

I figur 5 er risikovurderingen innenfor velferd oppsummert. I fortsettelsen følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen

Figur 4. Risikovurdering velferd

Revisors samlede vurdering er at det er knyttet moderat risiko til hvorvidt kommunen har nok kommunale boliger og tildelingen av disse. Risikoen ved økonomisk sosialhjelp vurderes til lav.

Økonomisk sosialhjelp

Tabell 9. Økonomisk sosialhjelp

Nøkkeltall	Kommune			Kostragruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Sosialhjelpsmottakere (antall)	20	21	29	1124	118964

Kilde: SSB

Kommunen har til revisor forklart økningen i sosialhjelp som vises i tabell 8. Det virker på revisor som rådmannen og økonomisjef har kontroll og oversikt over økonomisk sosialhjelp. Revisor vurderer risikoen for feil her til lav.

Bolig

Kommunen tilbyr trygdeboliger/omsorgsboliger/omsorgshybler til beboere med funksjonsvansker. I følge Kostra-tallene disponerte kommunen i 2018 56 boliger. 60% av nye

søkere på kommunal bolig fikk i 2018 avslag. I 2017 var andelen som fikk avslag 40%. det er en viss risiko for at dette kommer av at kommunen ikke har nok kommunale boliger, men det kan også tyde på at det er en økning i søknader fra mennesker som ikke har rett på kommunal bolig. En eventuell økning i slike søknader krever at tildelingen er kompetent og rettferdig. Her er det en risiko

Kommunen har en boligpolitisk og boligsosial handlingsplan for 2017-2020. Planen utgår i 2020, og det kan være aktuelt å ta en evaluering av planens måloppnåelse. Har kommunen nådd målene eller oppnådd det man ønsket med planen? En slik evaluering bør gjennomføres etter 2020. Revisor vurderer risikoen til å være moderat.

4.2.3 Helse- og omsorgstjenester

I figur 6 er risikovurderingen innenfor helse- og omsorgstjenester oppsummert. I fortsettelsen følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 5. Risikovurdering helse og omsorg

Revisors samlede vurdering er at det er moderat risiko knyttet til kompetanse i helsesektoren, arbeidsmiljø i helse og omsorg og når det kommer til dekning av helsetjenester i Lierne kommune. Revisor vurderer at det er knyttet høy risiko til rus- og psykiatritjenesten i kommunen.

Tabell 10. Helse og omsorg

Nøkkeltall	Kommune			Kostra- gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)	69	71	68	73	75
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	33	40	35	36	32
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	50	43	38	21	48
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	26	24	21	16	12
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	70	73	91	95	90

Kilde: SSB

Tabell 9 viser nøkkeltall for helse og omsorgs-sektoren i Lierne kommune. Andelen innbyggere over 80 som er på sykehjem er høyere enn sammenlignbare grupper, men denne er også nedadgående. Folkehelsebarometeret for kommunen viser at det er signifikant flere innbyggere over 80 år i Lierne enn resten av landet. At andelen brukertilpassede enerom m/eget bad/wc har gått kraftig opp fra 2016 til 2018 og har kommet over 90 prosent er positivt.

Tabell 11. Kompetanse i helse og omsorg

	Kommune			Kostragruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Avtalte årsverk per 10 000 innbyggere					
Geriatrisk sykepleier	17,23	14.57	15.37	7.20	4.12
Sykepleiere med spes./vd. utd.	5,68	4.80	5.63	14.95	7.54
Sykepleier uten spesialitet/videreutdanning	76,42	89.08	88.14	72.56	47.22
Hjelpepleier	130.79	113.98	90.64	90.03	48.20
Ergoterapeut	4.15	2.01	2.51	2.65	2.10
Miljøterapeut og pedagog	0.28	0.28	0.28	3.92	2.93
Aktivitør	8.22	7.93	8.46	2.02	2.16
Omsorgsarbeider	7.87	7.85	4.84	17.07	9.03
Helsefagarbeider	66.36	76.59	65.92	48.77	37.60
Annet omsorgspersonell med helseutdanning	15.46	16.17	27.90	22.18	14.57
Pleiemedhj/ass, hjemmehj/prakt bist eller annen brukerrettet tj.	135.27	126.54	140.27	106.86	63.37

Kilde: SSB

Tabell 10 viser en oversikt over kompetansen i helse og omsorgs-tjenesten i Lierne kommune. Overordna viser tabellen at kompetansen i Lierne kommune stort sett ligger jevnt. Antall hjelpepleiere, omsorgsarbeidere og helsefagarbeidere går ned i 2018. Andel sykepleiere med spesialutdanning og videreutdanning ligger langt under kostragruppen og også landet uten Oslo. Andel geriatriske sykepleiere er imidlertid langt over gjennomsnittet. Samhandlingsreformen har de siste årene gjort at sykere brukere må håndteres ute i kommunene, i stedet for på sykehuset slik det var tidligere. Dette har gjort at man i større grad trenger spesialkompetanse. Når andel sykepleiere uten spesialitet i Lierne er under halvparten av sammenlignbare kommuner(kostragruppen) fører dette til en risiko for at kommunen ikke har nødvendig kompetanse i helsesektoren. Rådmannen har tidligere informert revisjonen om at det har vært utfordrende å rekruttere til helgestillinger. Revisor vurderer kompetanse i helsesektoren til å ha moderat risiko.

Det er nylig gjennomført en forvaltningsrevisjon om kvalitet i eldreomsorgen, noe som er risikoreduserende. De siste årene har imidlertid kommunen i samarbeid med Ressurssenter for omstilling i kommunene gjennomgått økonomien og tjenesteorganiseringen i helse- og omsorgstjenestene. Etaten har blant annet sett nærmere på «omsorgstrappa» som er et vanlig virkemiddel å bruke i kommunal omsorgs-sektor. Innsparingstiltakene har blitt gjennomført i 2018 og 2019. Et slikt omstillingsarbeid kan oppleves belastende på de ansatte. Revisor vurderer risikoen for arbeidsmiljøet i helsesektoren som moderat.

Psykiatri / psykisk helsevern og rus

Tabell 12. Psykiatri og rusomsorg

Nøkkeltall	Kommune			Kostra-gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andel netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer (prosent)	-4.6	1.8	-4.0	6.8	12.4
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (helse- og omsorg) (antall)	20.4	14.5	7.2	7.9	4.9
Årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	20.4	14.5	7.2	11.8	9.1
Årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	7.3	7.3	0.0	3.8	3.0

Psykisk helse og rus er i Lierne kommune organisert i Familieenheten. Enheten jobber med forebyggende psykisk helsearbeid og rusarbeid, samt oppfølging av personer med lettere til moderate psykiske helsevansker og rusproblemer. Det tilbys støttesamtaler for innbyggerne.

Av tabell 11 kommer det frem at det har vært en kraftig nedgang i årsverk med kompetanse på psykisk helsearbeid. Årsverk med kompetanse innenfor rus er i 2018 0. I kommuneplanens samfunnsdel er psykisk helse og rus nevnt som en av fokusområdene innenfor temaet «Hverdagsmestring». Et tiltak nevnt i samfunnsdelen er å «følge opp den ruspolitiske handlingsplanen». Revisor har ikke lyktes i å finne denne. Revisor vurderer risikoen på dette feltet til å være høy.

Lege/ legevakt/ psykolog/ helsestasjon

Kommunen kjøper jordmortjeneste fra Namsskogan kommune (20% stilling). Legevakt organiseres gjennom Indre Namdal Legevakt og Legevaktordningen i Namdalen (LINA) Lierne kommune har to fastleger, hvorav den ene også har kommunelegeoppgaver. Denne legen er kommunalt ansatt, den andre har en privat legestilling som fordeler seg mellom Lierne (60%) og Rørvik(40%). Alle kommuner skal ha tilgang på kommunepsykolog, det fremkommer ikke av kommunens nettside om kommunen har dette. Kommunen har skolehelsetjeneste og helsestasjon med helsesykepleier. Kommunens dekning av helsetjenesters risiko vurderes til å være moderat.

4.2.4 Teknisk drift

Figur 7 oppsummer risikovurderingene innenfor teknisk drift. Under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 6. Risikovurdering teknisk

Revisors samlede vurdering er at kommunen har høy risiko når det kommer til forberedelse for klimaendringer. Vegvedlikehold, renovasjon, selvkost og behandling av søknader om motorferdsel er vurdert til å ha moderat risiko, mens planarbeid og vann og avløp er vurdert til lav risiko.

Planarbeid

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt februar 2018. I 2018 ble også tre andre reguleringsplaner vedtatt. Kommuneplanens samfunnsdel ble også vedtatt i 2018. Denne lister opp fokusområder med mål og tiltak. Kommuneplanens samfunnsdel gjelder til 2030. Kommuneplanleggeren har også representert kommunen i et prosjekt knyttet til industriområdet i Støvika. Revisor vurderer risikoen til å være lav.

Byggesak

Tabell 13. Byggesak

Nøkkeltall	Kommune			Kostragruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Byggesøknader i alt behandlet (antall)	55	68	68	1836	74668
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	11	10	10	26	20
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (dager)	..	10	25	40	37
Andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)	7	8	6	16	18

Kilde: SSB

Fra 2016 til 2018 viser KOSTRA-tallene at Lierne sin gjennomsnittlige saksbehandlingstid er innenfor frist, og godt under KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo. Det er en relativt liten andel byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan.

Eiendomsforvaltningen

Tabell 14. Eiendomsforvaltning

Nøkkeltall	Kommune			Kostragruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	11.9	10.2	11.3	9.3	9.0
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	11.12	11.90	11.84	8.76	5.12
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	671	588	602	564	562
Formålsbygg areal totalt	15450	16412	16412	457070	2378000 0

Kilde: SSB

I 2018 var aktivitetsnivået høyt både innen investering og drift av kommunale bygg og anlegg. Etaten har ifølge rådmannen hatt fokus på å videreutvikle rutiner og kompetanse for å løse oppgavene mest mulig effektivt.

Kommunen eier en del gamle bygg, som krever vedlikehold. Det er ifølge kommunedirektøren et visst etterslep når det gjelder vedlikehold – noe som

Vann og avløp

Tabell 15. Vann og avløp

Nøkkeltall	Kommune			Kostragruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva.	5426	5616	6566	4583	3741
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva.	5173	5690	5690	4218	4146
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0,00	0,00	0,00		
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	9,4	4,6	4,8		29,5
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der renskrav er oppfylt (prosent)	9,4	9,4			51,3

Kilde: SSB

Årsgebyret for vannforsyning er høyere i Lierne enn i både KOSTRA gruppen og landet uten Oslo. Ledningsnettet er ifølge kostratallene ikke fornyet de siste årene. Dette kan indikere at kommunen ikke følger prinsippet for selvkost, og revisor vurderer derfor risikoen for feil i selvkost-feltet til moderat. Folkehelsebarometeret gir imidlertid Lierne kommune full score på sine kriterier; Hygienisk kvalitet og leveringsstabilitet. Her utmerker Lierne kommune seg som signifikant bedre enn resten av landet. Revisor vurderer derfor risikoen til å være lav.

Renovasjon

Tabell 16. Renovasjon

Nøkkeltall	Kommune			Kostra- gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	2979	2830	2979	3267	2854
Andel levert til materialgjenvinning inkl. biologisk behandling (prosent)	30.6	34.4	41.9	38.3	40.0

Kilde: SSB

Kommunen går inn i Midtre Namdal Avfallsselskap i 2020. Revisor vil videre påpeke at det nylig er gjennomført en forvaltningsrevisjon i MNA, som omhandler selskapets håndtering av selvkost og målrettet arbeid mot nasjonale krav. Den omhandler også Lierne Deponi. Dette taler for å la ting sette seg litt før man eventuelt benytter seg av en eierskapskontroll eller forvaltningsrevisjon på renovasjonsfeltet. Revisor vurderer risikoen til å være moderat

Brann- og redningstjenester

Kommunen er medlem i Brannvesenet Midt IKS, som dekker flere kommuner. Revisor får opplyst at kvaliteten på tjenesten oppleves som høy. Les mer om revisors vurdering av behov for eierskapskontroll av Brannvesenet Midt IKS i kap. 4.3.2.

Samferdsel og infrastruktur

Det er mye grusveier i kommunen, noe som gir utfordringer under teleløsninger og våte perioder. Kommunen har en periode opprustet en del av det kommunale veinettet. I 2018 ble det gjennomført en anbudskonkurranse for vintervegvedlikehold, hvor man har fått på plass en fastavtale på brøyting. I kommuneplanens samfunnsdel 2019-2030 kommer det frem at kommunens fokusområde for perioden er oppgradering av fylkesveger og vedlikehold av kommunale vegger. I tiltaksdelen av kommuneplanens samfunnsdel kommer det frem at det er tenkt å tildele midler til sommervedlikehold av allerede opprustede kommunale vegger. Tiltak er også å fullføre og avslutte forsterkningsarbeidet med kommunale veier og bruer i henhold til vedtatt prioriteringsliste. Samlet mener revisor at risikoen ved veivedlikeholdet er moderat

Kommunen har trafikksikkerhetsplan. Dette er risikoreduserende.

Det jobbes med å få full mobildekning i kommunen og å få nødstrøm til flere mobilmaster. Dette er viktig også i et beredskapsperspektiv.

Næring

Kommunen har samarbeidsavtale med Røyrvik og Namsskogan om landbrukssektoren. I kommuneplanens samfunnsdel er sysselsetting satsningsområde nr 1, hvor målet er å legge

til rette for etablerte og nye bedrifter basert på kunnskap/teknologi, natur og industri. Strategiene for å oppnå dette er næringsutvikling, entreprenørskap og innovasjon, arealforbruk inkl. reindrift og reisemålsutvikling. Det finnes også både kortsiktige og langvarige tiltak i planen. Dette tyder på at kommunen er oppmerksomme på temaet.

Lierne kommune har omstillingsstatus. Fra 2015-2021 er det en ekstra satsning for å skape og sikre 130 arbeidsplasser. Kommunen har etablert «Lierne utvikling AS» til å drive prosjektet. Det ble gjennomført en selskapskontroll av Lierne Utvikling AS som ble avsluttet i 2018. Konklusjonen i denne rapporten var at kommunen i stor grad utøver eierskapet i Lierne Utvikling i tråd med kommunestyrets vedtak og etablerte normer for god eierstyring, men at det finnes forbedringspotensiale når det kommer til valg av representanter, eierskapsmeldingen, vedtaksfestet bruk av valgkomite og kjønnsbalanse i styret.

Revisor vurderer derfor risikoen til å være lav på næringsfeltet.

Miljø og klima

Etaten mottar relativt mange søknader knyttet til motorferdsel i utmark. Her har fylkesmannen klaget på noen av disse. Det er derfor sannsynlig at saksbehandler er ekstra oppmerksom i tiden fremover. Risikoen vurderes til å være moderat.

Både internasjonalt og nasjonalt er det en erkjennelse av at vi har felles utfordringer knyttet til håndtering av klima og miljø (eksempelvis Parisavtalen). Både effekter av klimaendringene og omstillingen til lavutslippssamfunnet representerer risikoer for kommunene og lokalt næringsliv. Det er derfor viktig at klimarisiko tas inn i den kommunale planleggingen på alle tjenesteområder og nivåer. Høsten 2018 kom det nye statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning som skal legges til grunn ved kommunal planlegging og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven.

I kommuneplanens samfunnsdel er klima og miljø et tema. Tiltakene som er listet opp er på dette temaet mer abstrakte enn i andre tema i dokumentet. «Tilpasse oss klimaendringer og ekstremvær» er f.eks. nr. 1 på både kortsiktige og langsiktige tiltak. Neste punkt er «forhindre gjengroing». Dette er i prinsippet ikke tiltak, men mål – og mangler konkretisering. Konsekvensene av klimaendringene kan ligge langt fram i tid, men krever samtidig handling/tilpasning fra kommunens side allerede i dag. Etter revisors skjønn er det stor risiko for at kommunen ikke fullt ut tar inn over seg konsekvensene av klimaendringer i planleggingen.

4.3 SELSKAPER HVOR KOMMUNEN HAR EIERINTERESSER

I figur 7 er risikovurderingene knyttet til kommune sine eierinteresser oppsummert og grunnlaget for vurderingene er nærmere vurdert i fortsettelsen. Selskaper som trekkes fram til å ha høy eller moderat risiko, bør få gjennomført både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Forvaltningsrevisjon i selskaper bør på generelt grunnlag undersøke selskapenes måloppnåelse både opp mot eiers ønsker og selskapets formål. Videre er selvkost i selskaper som er omfattet av dette spesielt relevant. Selskaper som utøver viktige tjenester for kommunen bør få tjenesteutøvelsen revidert.

Figur 7. Risikovurdering eierskap

Kommunen har utarbeidet eierskapsmelding for 2018 som ble vedtatt i kommunestyret 17.08.2019. Denne inneholder oversikt over selskaper kommunen eier, eierandel (i de fleste selskap), formål med eierskapet og eierrepresentanter.

Her kommer det frem at kommunen har eierskap i følgende selskaper:

- Lierne Utvikling AS , eierandel 100%
- Lierne Boligutleie AS, eierandel 87%
- Visit Namdalen SA, eierandel 1/88 andeler
- Indre Namdal Trafikk AS, eierandel 0,8 %
- Kommunekraft AS, eierandel 0,3 %
- Namas Vekst AS, eierandel 20%

- Mebygda Vassverk
- Tunnsjø Vassverk
- Namsen Lakseakvarium
- Stiftelsen Norsk revyfaglige senter
- Sørli Samfunnshus, eierandel 94%
- IKT Indre Namdal IKS, eierandel 16,66 %
- Interkommunalt arkiv IKS, eierandel 1,07%
- Revisjon Midtnorge SA, eierandel 1/52 andeler
- Konsek Trøndelag IKS, eierandel 1
- Lierne Nasjonalparksenter IKS, eierandel 60%
- Brannvesenet Midt IKS, eierandel 6,20%
- Namdal rehabilitering IKS, eierandel 3,85%
- Nord-Trøndelag Krisesenter IKS, eierandel 0,9%
- Museet Midt IKS, eierandel 4,17%
- Fjellandbruket AS.
- NTE, eierandel 2,10%

4.3.1 Eierskapskontroll

Eierskapsmeldingen til Lierne kommune er innholdsrik, grundig og informativ. Revisor vurderer derfor risikoen for feil her til lav.

4.3.2 Forvaltningsrevisjon i selskaper

Lierne har i hovedsak små eierandeler i de fleste selskapene. Unntaket er Lierne Utvikling AS, Lierne Nasjonalparksenter IKS og Sørli Samfunnshus.

Det ble gjennomført en selskapskontroll med forvaltningsrevisjon i selskapet i Lierne utvikling i 2018. Risikoen i dette selskapet vurderes derfor til å være redusert. Sørli samfunnshus er et samfunnshus, noe som ikke innebærer at kommunen har spesielt store penger investert eller at det er spesielt stor risiko forbundet med driften.

Lierne nasjonalparksenter IKS kan være aktuell for eierskapskontroll, da kommunen har 60% eierandel og nasjonalparksenterets arbeidsoppgaver omhandler viktige samfunnsoppgaver som å drive formidling for miljøforvaltningen. Revisor vurderer risikoen til moderat.

Det er også svært viktig med god eierstyring av selskapene som har viktige ansvarsoppgaver for kommunen. Det kan være aktuelt med forvaltningsrevisjon i slike selskaper.

IKT Indre Namdal IKS har ansvaret for å drifte kommunens IKT-system. I en tid hvor digitalisering konstant er i fokus, er det viktig at det driftes trygt. Det kan også være aktuelt å se nærmere på håndteringen av GDPR. Risikoen vurderes til høy.

Lierne kommune har en relativt lav eierskapsandel i Brannvesenet Midt IKS (6,2%). Brannvesenet Midt IKS har ansvar for å forvalte brann- og redningstjenesten for eierkommunene. Tjenesten består både av tjenester som er selvkostfinansiert og av tjenester som finansieres av eiertilskudd. Videre har eiersammensetningen i selskapet blitt endret fra 2020, både på grunn av kommunesammenslåing mellom Steinkjer og Verran, og på grunn av Namdalseid kommunes uttreden fra selskapet som følge av sammenslåing med Namsos og Fosnes kommuner. Brannvesenet Midt leverer en selvkosttjeneste til innbyggerne, noe som gir selskapet en høy risiko. Både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av selskapet vurderes til å ha moderat risiko, med bakgrunn i tjenesteytelsen og endringer i eiersammensetning

Etter fylkessammenslåingen ble Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk AS overført fra Nord-Trøndelag fylkeskommune og til de tidligere nord-trønderske kommunene NTE yter en viktig tjeneste gjennom å produsere og selge energi. Videre tilbyr selskapet internett via fiber, TV, og elektriskertjenester. Det ble gjennomført en eierskapskontroll med forvaltningsrevisjon av selskapet i 2015, da selskapet var eid av Nord-Trøndelag fylkeskommune. I forbindelse med eierskiftet mener revisor det på nytt er aktuelt med en forvaltningsrevisjon av selskapet. Siden det er gjennomført en forvaltningsrevisjon relativt nylig sammenlignet med kommunens andre selskaper og Lierne kommune har en relativt liten eierandel, vurderes selskapet til å ha moderat risiko.

KILDER

Statistikk er hentet fra KOSTRA, Statistisk Sentralbyrå og Skoleporten, Utdanningsdirektoratet

Kommunale dokumenter:

- Årsberetning 2018
- Boligpolitisk og boligsosial handlingsplan 2017-2020
- Eierskapsmelding 2018
- Kommuneplanens arealdel 2016-2025
- Kommuneplanens samfunnsdel 2019-2030

Kommuneeksterne dokumenter:

- Ungdataundersøkelsen 2017
- Elevundersøkelsen 2019
- Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019, Lierne kommune. KomRev Trøndelag IKS
- Folkehelseprofil 2019, Lierne, Folkehelseinstituttet.

VEDLEGG 1 METODE

Datagrunnlag

Kommunale dokumenter

Ulike kommunale dokumenter inngår i datagrunnlaget. En fullstendig oversikt over kilder vi har benyttet oss av finnes i kildelisten.

Statistikk

Det er hentet inn statistikk fra SSB basert på kommunene sin rapportering til KOSTRA. Bruken av KOSTRA-tall sikrer et likt grunnlag fra år til år og mellom kommuner. Dette forutsetter riktig rapportering fra kommunene. På noen variabler kan tallene avvike mellom KOSTRA og kommunenes egne tall. Dette kan skyldes at beregningsgrunnlaget kan være noe annerledes. De tallene som presenteres er hentet fra SSB sin KOSTRA-statistikk uten at det er gått nærmere inn på beregningene.

Eksterne dokumenter

Eksterne dokumenter omfatter eksempelvis beskrivelser av generelle risikoområder for kommunene, tilsynsrapporter og medieoppslag. Se kildelisten for utfyllende informasjon.

Intervju i kommunene

Kommuneledelsen ved rådmann og økonomisjef ble intervjuet høsten 2018. Forvaltningsrevisor har ikke deltatt på intervju høsten 2019, men regnskapsrevisor har jevnlig kontakt med kommuneledelsen.

Vurderinger

Vurdering av risiko- og vesentlighet

Basert på de innsamlede data gjøres det vurderinger på ulike tjenesteområder, økonomi og kommunale driftsområdet. Vurderingene baserer seg på en vurdering av sannsynligheten for at et forhold inntreffer og hvilken konsekvens det gir. I vurderingene benyttes en kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens. Tabell en gir en nærmere beskrivelse av ulik grad av sannsynlighet og tabell to forklarer beskrivelsen av ulik grad av konsekvens.

1. Vurdering av sannsynligheten for at et forhold inntreffer:

- Kompleksitet på området (iboende risiko)
- Risikoreducerende tiltak på området fra kommunen eller andre kontrollorgan vurderes ut fra hvor stort fokus det er på området / tjenesten.

2. Vurdering av mulig konsekvens (alvorlighetsgrad) hvis et forhold inntreffer:

- Hvilke konsekvenser har en svakhet eller mangel på kvalitet ved området / tjenesten for innbyggerne. Hvor mange blir berørt og hvor alvorlige er konsekvensene.
- Hvilke konsekvenser har en svakhet eller mangel på kvalitet ved området / tjenesten for kommunen som organisasjon. Konsekvensene kan være relatert til økonomi, omdømme eller eksterne rammebetingelser.

Tabell 17. Beskrivelse av sannsynlighet

Valideringsord	Beskrivelse
Lite sannsynlig	Svært tvilsomt
Mindre sannsynlig	Tvilsomt
Sannsynlig	Det er indikasjoner på
Meget sannsynlig	Vi tror at
Svært sannsynlig	Vi er overbevist om

Tabell 18. Beskrivelse av konsekvens

Valideringsord	Beskrivelse	Eksempel
Ubetydelig konsekvenser	Ufarlig	Mindre feil, eller overtredelse av internt regelverk som på kort sikt ikke vesentlig truer kommunens produktivitet, måloppnåelse eller tjenester til borgerne.
Mindre alvorlig konsekvenser	Farlig/lite alvorlig	Mangelfull forvaltning der konsekvensene ikke nødvendigvis er alvorlige. Dette kan gjelde feil og mangler som har økonomiske konsekvenser, mindre overtredelse av internt regelverk og lov, eller saker som er tatt opp tidligere og som fortsatt ikke er rettet opp.
Alvorlige konsekvenser	Kritisk/alvorlig	Kun til dels alvorlige konsekvenser, men gjelder saker med prinsipiell eller stor betydning. Misligheter og lovbrudd
Meget alvorlige konsekvenser	Meget kritisk Meget alvorlig	Meget alvorlige brudd på lov eller reglement, eller andre feil og mangler der summen av dette er så stor at dette må ansees som alvorlig i seg selv. Svindel og lovbrudd med konsekvenser
Svært alvorlige konsekvenser	Katastrofalt Svært alvorlig	Fare for liv og helse Korrupsjon og lovbrudd med store konsekvenser

Risiko- og vesentlighetsvurderingen graderes til lav, moderat og høy risiko. Figuren nedenfor beskriver kombinasjonen av sannsynlighet og konsekvens som utgjør risikovurderingen. Rød farge indikerer høy risiko og behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer moderat risiko, og kan være aktuelle for forvaltningsrevisjon. Grønn farge indikerer lav risiko og et lavt behov for forvaltningsrevisjon.

Sannsynlighet	Konsekvens				
	Ubetydelig konsekvenser	Mindre alvorlig konsekvenser	Alvorlige konsekvenser	Meget alvorlige konsekvenser	Svært alvorlige konsekvenser
Svært sannsynlig					
Meget sannsynlig					
Sannsynlig					
Lite sannsynlig					
Usannsynlig					

Kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens

1.

Risikovurdering

Risikovurderingene er oppsummert i figur to og visualisert som trafikklys. Vurderinger som fører til henholdsvis lav, moderat og høy risiko plasseres der de hører til i figuren.

Innen enkelte områder har vi valgt å fokusere på KOSTRA-tall og herunder kommunens ressursbruk vurdert opp mot sammenligningsgruppa i KOSTRA og landsgjennomsnittet, og sett på kommunens utvikling over år. Dersom kommunen innen et område synes å bruke

mindre ressurser enn sammenlignbare kommuner, kan dette bety at kommunens tjenester ikke er i samsvar med lov og forskrifter eller kommunens egne vedtak. Dette kan i sin tur medføre at innbyggernes behov ikke fullt ut ivaretas. På den annen side kan nevnte forhold også innebære at ressursene er bedre utnyttet i kommunen enn i sammenlignbare kommuner. Et sikrere svar på hva lavere ressursbruk reelt sett bunner i, vil kreve en grundigere gjennomgang av angjeldende områder.

Vurdering av metoden

Risiko- og vesentlighetsvurderingen er ikke uttømmende for alle deler av kommunens virksomhet, men er overordnet med tanke å identifisere områder hvor det kan være relevant å gjennomføre forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Vurderingene baseres på generelle risikoer for kommune-Norge, særtrekk ved den enkelte kommune og tilgjengelig informasjon om og fra kommunen som, men går ikke i detaljer på enkeltområder. Vurderingene er gjort med utgangspunkt i begrenset informasjon på et overordnet nivå og har ikke gått nærmere inn i for eksempel ulike tjenesteområder. Kommunale dokumenter og statistikk gir et godt grunnlag på et overordnet nivå. I tillegg har revisor intervjuet eller vært i kontakt med kommunen for å innhente data. Vurderingene er et øyeblikksbilde, noe som betyr at det skjer eller kan avdekkes forhold i kommunen i etterkant, som det ikke var mulig å forstå ut fra vurderingene som ble gjort.

Hovedkontor: Brugata 2, 7715 Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no